

Lokalhistoria

Vandring i trädgårdsstadens historia

Bok om Tungelsta trädgårdsstads framväxt

Under 1900-talet anlades över 100 handelsträdgårdar i Tungelsta, vars bebyggelse växte fram kring den blomstrande trädgårdsnäringsen. Om detta och mycket annat till berättar boken "Tungelsta trädgårdsstad, en by växer fram" av Hilding Eklund och Jan Sandh.

TUNGELSTA. Startskottet för Tungelstas utveckling till ett kluster av tidig modern grön företagsamhet var Nynäsbanan. Efter att järnvägen hade dragits till Nynäshamn 1901, köpte Aktiebolaget Hem på Landet, som var en jordförmedlingsbolag för småbruk, upp mark från större gårdar för att sälja jordlotter vidare till trädgårdsmästerier och villor.

- Det anlades över 100 trädgårdsmästerier i Tungelsta, berättar Hilding Eklund. Växthus och odlingslotter dominerade landskapet

vart man än vände blicken i Tungelsta, och under många årtionden kretsade ortens liv kring odlingarna.

- Driften av handelsträdgårdarna gick ofta från far till son, berättar Hilding Eklund.

Också ett och annat tvätterier anlades i trakten.

Av flertalet av ortens tidiga trädgårdsanläggningar finns inget kvar i dag. I dag drivs endast en handfull handels-trädgårdar i Tungelsta.

Men minnet om Tungelsta som blomstrande trädgårdsstad lever kvar.

- Jag har fått många brev från min läsekrets där människor berättar att de har bott här under barndomen och att de har flyttat tillbaka hit, berättar Hilding Eklund.

Idén till boken om Tungelstas tidiga trädgårdsnäring lanserade Jan Sandh, som

är ordförande för Föreningen Folk och trädgård i Tungelsta. Under arbetets gång blev också Jan Sandh själv medförfattare till boken.

Boken kan användas som uppslagsverk som beskriver handelsträdgårdarna och personerna knutna till dem. Som en röd tråd för berättelsen har Hilding Eklund använt sig av traktens kända trädgårdsmästare Erik Ragnar Wigers anteckningar från en nostalgisk rundtur som han gjorde 1996 i lastbilsåkarnas spår i Tungelsta trädgårdsstad. De lokalhistoriska kapitlen med berättelser om andra företeeser ur Tungelstas 1900-talshistoria - föreningar, platser, butiker, järnvägen och annat - har Jan Sandh skrivit.

KRISTINA LAITINEN
kristina.laitinen@nhp.se
08-587 122 11

Tungelsta trädgårdsstad. Om Tungelstas historia som trädgårdsstad berättar Hilding Eklunds och Jan Sandhs bok "Tungelsta trädgårdsstad - en by växer fram".

Foto: Kristina Laitinen